

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ตามแนวปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาในอำเภอปางมะผ้า และอาจารย์ผู้สอนทุกคน ในสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีการศึกษา 2544 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	ประชากร	จำนวน	ร้อยละ
1	ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอปางมะผ้า	19	10.50
2	ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ในอำเภอปางมะผ้า	13	7.18
3	อาจารย์ผู้สอนทุกคน ในสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอปางมะผ้า	149	82.32
รวม		181	100.00

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยครอบคลุมขอบเขตของเนื้อหา ดังมีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ตามแนวปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอน อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) โดยถามเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิสถิตทางการศึกษา ประสบการณ์ทางการสอน กลุ่มประสบการณ์หรือวิชาที่ทำการสอน จำนวนนักเรียนในโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน

- ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ตามแนวปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นแบบเลือกตอบ ซึ่งประกอบด้วย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ส่วนตัว และส่วนวิชาชีพ ด้านละ 10 ข้อ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถจัดเรียงลำดับความสำคัญของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียน จากคุณลักษณะที่สำคัญ และจำเป็นมากที่สุด ไปหาคุณลักษณะที่สำคัญ และจำเป็นน้อยที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถพิจารณาตัดสินใจใส่หมายเลขเพื่อกำหนดความสำคัญ โดยใส่หมายเลข 1 สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่จำเป็นมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พร้อมระบุเหตุผลประกอบที่เลือกคุณลักษณะนั้น ๆ เป็นอันดับ 1

- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด จำนวน 6 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ตามแนวปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า จำนวน 4 ประเด็นคำถาม เพื่อถามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ตำรา บทความ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามแนวปฏิรูปการศึกษา

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นขอบข่ายของการทำวิจัย และเนื้อหาของเครื่องมือ

3. สร้างเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ให้ครอบคลุมเนื้อหา ตามที่กำหนดไว้
4. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ พร้อมรับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข
5. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นำเสนอต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอนหนังสือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอปางมะผ้า แจ้งไปยังผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปางมะผ้า จำนวน 19 แห่ง เพื่อให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียน ทั้ง 19 แห่ง โดยขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน เข้าชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามจากอาจารย์ผู้สอนด้วยตนเอง พร้อมกำหนดวันเก็บแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปางมะผ้า โดยขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถาม มารวมกันไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอปางมะผ้า
5. นำข้อมูลที่เก็บได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ และคำนวณหาค่าทางสถิติ
6. ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ และสรุปข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อถามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดมาประมวลข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แล้วคำนวณหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

- ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ตามแนวปฏิบัติการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยนำมาวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. แง่เน้นความถี่ในแต่ละคุณลักษณะ ตั้งแต่อันดับ 1 ถึงอันดับ 10 แล้วคำนวณหาค่าร้อยละ

2. พิจารณาค่าร้อยละในแต่ละคุณลักษณะ แล้วจัดเรียงลำดับค่าร้อยละ จากอันดับ 1 จนถึงอันดับ 10 พร้อมบรรยายประกอบเหตุผลที่เลือกคุณลักษณะนั้น ๆ เป็นอันดับ 1

- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยการแ่งเน้นความถี่ นำเสนอเรียงตามลำดับความถี่ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จากมากไปหาน้อย

ฉบับที่ 2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สอบถามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ใช้วิธีการสังเคราะห์แล้ว สรุปเป็นความเรียง